

door: Mariette Christophe

Lintjesregen in de kerk

'Ik ben blij, ik ben gezien'

In de aprilmaand met Koningsdag regent het weer lintjes overal in Nederland. Aangevraagd voor individuen, door individuen. Het vergt altijd wat geduld en doorzettingsvermogen om voor iemand die je zeer hoog acht voor haar of zijn inzet in de samenleving een lintje voor elkaar te krijgen. Goede referenties en aanbevelingsbrieven worden verzameld om de Koning ervan te overtuigen dat hij waardering en erkenning kan geven aan een individu in de vorm van een Koninklijke Onderscheiding. Maar ook in de traditie van de protestantse kerk bestaat er waardering en erkenning voor vrijwilligers die zich jarenlang inzetten voor de kerkgemeenschap in de vorm van een kerkelijke onderscheiding. Iedere wijkkerk kan bogen op de inzet van heel veel vrijwilligers. Zonder de vrijwilligers kan geen kerk blijven bestaan.

Binnen de protestantse kerk is al bijna 100 jaar oog voor een goed beheer in de kerk. Sinds 1905 is er een ondersteunend orgaan en later sinds de samenvoeging en het ontstaan van de PKN in 2005 is er een Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer, de VKB. Binnen de VKB is een taak weggelegd om kerkelijke onderscheidingen uit te reiken. Onderscheidingen aan vrijwilligers, organisten of kosteren na jarenlange trouwe inzet voor de kerkgemeenschap.

Het zijn onderscheidingen in brons, zilver en goud, alsmede goud met een briljant voor respectievelijke vrijwillige inzet tot respectievelijk 20 jaar, tussen 20 en 30 jaar, en tussen 30 en 40 jaar, of meer dan 40 jaar.

Voor mensen die werkzaamheden of taken vervullen (of vervulden) onder verantwoordelijkheid van een college van kerkrentmeesters is er het **VKB-insigne**. Dit zijn bijvoorbeeld kerkrentmeesters, kosteren en organisten.

VKB Goudbriljantknoop, zilverbroche en erepenning

Voor mensen die werkzaamheden of taken vervullen (of vervulden) onder verantwoordelijkheid van een kerkenraad is er het **PKN-insigne**. Bijvoorbeeld predikanten, kerkelijk werkers, ouderlingen en jeugdwerkers.

Gekalligrafeerde oorkondes en insignes

Mariëtte Christophe sprak met Janny Zwep van het landelijke bureau van de VKB te Dordrecht:

“Ons bureau verwerkt de aanvragen voor een insigne. Een aanvraag komt vanuit het college van kerkrentmeesters of vanuit een kerkenraad. Wij zorgen voor de gekalligrafeerde oorkondes die bij de insignes horen. We hebben contact met individuele kerkenraden. Het afgelopen jaar hebben wij voor heel protestant Nederland zo'n driehonderd onderscheidingen geregeld. Zestig stuks PKN-insignes en 225 stuks VKB-insignes. Daarnaast nog vijftien insignes voor de Hersteld Hervormden (vallen niet onder de PKN).”

Het afgelopen jaar zijn er in totaal drie PKN-insignes (één goud met briljant knoop en twee gouden broches) en vier VKB-insignes (één gouden knoop, twee zilveren knopen en één gouden broche) naar kerkleden in Amersfoort gegaan. Dat is ruim 2% van het totaal.

Mannen en vrouwen

Als je kijkt naar wie de insignes gaan dan zie je dat er bij de VKB-insignes 150 aan mannen zijn uitgereikt en 90 aan vrouwen. Bij de PKN-insignes is dat fifty-fifty. Begrijpelijk wellicht omdat vrouwen al van oudsher ondervetegenwoordigd zijn in de organisatorische functies in de kerk, maar weer veel meer aanwezig zijn in de diaconale functies, de pastorale functies of in het jeugdwerk en catechisatie. Dus wat de VKB-insignes betreft moeten vrouwen nog een inhaalslag maken. “Doorgaans hebben we per week zo'n tien aanvragen. Er bestaat ook een

erepenning in perspex. Daar zijn er afgelopen jaar zo'n tien stuks aangevraagd.”

Vereerd

Over het algemeen zijn de mensen vereerd en blij met de onderscheiding. Ik ken één situatie waar het insigne naar ons werd teruggestuurd. Maar als mensen de insigne verliezen vragen ze ook om een nieuwe. En dat is mogelijk. Het duurt ongeveer vier weken van aanvragen tot het opsturen naar de kerkenraad van de oorkonde en het insigne.”

Ervaring

Janny Richard, van de Fonteinkerk kreeg onlangs tot haar grote verrassing een gouden PKN-insigne. “Tja dat was heel onverwachts voor mij. Ik voelde mij er heel verlegen mee, er zijn immers zoveel mensen die veel doen in de kerk. Ik heb het gekregen voor ruim 35 jaar vrijwilligerswerk in de Fonteinkerk. Ik heb ook van alles gedaan, gelijk oplopend met de leeftijdsontwikkeling van mijn kinderen. Ik begon toen mijn zoon 4 was en die is nu bijna 40. Dus het klopt wel. Mijn kinderen zeiden vroeger ook wel eens lichtelijk geïrriteerd: 'mama je kunt je bed wel mee naar de kerk nemen', als ik weer eens in de kerk bezig was.

Ik doe niet steeds als ik naar de kerk ga mijn gouden broche op maar bij bijzondere gelegenheden in de kerk denk ik wel dat ik het ga op doen. Ik vind het wel belangrijk dat mensen gezien worden in hun inzet die jarenlang kan duren. En dat dat gewaardeerd wordt. Ik ben er nu heel blij mee, ik ben in ieder geval gezien.”

Erkenning en waardering voor een jarenlange inzet, altijd beschikbaar zijn en meehelpen om de kerkorganisatie en kerkgemeenschap draaiende te houden mag beloond worden met een dergelijke onderscheiding. Dat hebben vrijwilligers zeker verdiend. Zij mogen merken dat is gezien wat zij hebben gedaan. Hoewel de 2% die naar Amersfoort gaan relatief hoog is, zouden het er best meer mogen zijn. Wie waarderen wij?

